

1 PÊTURU

Inúxoti koyuhópeti páhoe Pêturu

Enepora koyuhópeti, hane pahúkokono mekúke xapa xâne ya po'íhiko poké' koitóponovoti kotíveti vo'oku kutípea Jesus.

Êno ihíkaxovati ra emo'u Itukó'oviti po'okoâti itúkeovo pítivokona Rôma óvo ne Pêturu yutoxôa ra koyuhópeti, itea ako ponó íxa xoko koati ëha ne pitivóko. Íhaxoa Mbabilônea, kuteâti koeku yútoe xoko 5.13, vo'oku itúkeovo ihâe kixox'êkoti pitivóko óvoku xâne ikoítoponoati kotíveti ne xanena Itukó'oviti mekúke. Anêkomaka xoko Apokalípisi 18 kuteâti.

Vo'oku itúkeovo kotívetihiko vêkoku neko xâne, opósikoa Pêturu koúhepekoape isóneu, koane huvó'oxea píheane tumûne kóxuna'ixeovo hókea Jesus. Koyíhoinoamaka itúkeovo hixopókonoti motovâti iyúseyea kaná'uyeaxo ne kíveovo Jesus. Ina exôkoamaka itúkeovo Kristu inuxó koítoponeovo kotíveti ya utíke, koane itúkeovo koati vêkокunemaka uhá koeti ûti, uti hokoti Vínae. Ixíko'okoamaka kónokea itúkeahiko únati, motovâti iháyu'ikeokono ne iha Itukó'oviti vo'ókuke. Enepora yutoéti, huvó'oxoa neko xanéhiko puyákoponeova okóvo ne nôkone kó'yea ya koeku itúkeovohiko koítovone Itukó'oviti.

Turi yútoe

1 ¹Yundóxinopinoe, undi Pêturu, páhoe Jesus Kristu koyúhoyea emó'u. ²Mbahúkinopeanoe ra koyuhópeti, itínoe noívokoe Itukó'oviti tahinehí koéti ya po'íkehiko poké'e. Énomone ya Póntu, Ngalásea, Kapadósea, Âzea yoko Mbítinea. ³Itínoe koati noívokoepong Itukó'oviti, Ha'a ûti, kuteâtimaka koeku ahá'inopinoe ukeátinekene tumûneke ápeyea ra mêmum. Koati Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti itukópinháxaepone xoko Itukó'oviti, kutí'inoke kitípoti Jesus Kristu koane sesa'ípotine yane itína ovokóvoti ya kuruhúke.

Kaúkapainapeanoe Itukó'oviti ne hána'iti seánakovi koane úhepeti isoneûti ukeâti xokóyoke.

Motókea iháyu'ikeokono Itukó'oviti vo'oku seánakovi xoko Xe'êxa

³Koati motokeâti iháyu'ikeokono ne Itukó'oviti, Ha'a Vínae Jesus Kristu. Yane hána'iti seánakovi, ikó'inamakopovi koane poréxovimaka kúxoixone ûti xokóyoke ákoti itukapu kuxohí kixonéti, vo'oku exépukopeane ne Jesus

Kristu ukópea xapa ivokóvoti. ⁴ Énomone ápeino koúnaepinovi Itukó'oviti, poréxopovikemo seapáne ûti xokóyoke. Yoko haina kixovókuti motovâti ipúpa'ixeia nê'e. Ákomaka motovâti ikópit'iikea. Ákomakamo itáhinea. Ú'una kíxoixinopeanoe Itukó'oviti xokóyoke, ⁵ itínoe kókoyono kixonéti xunákoke Itukó'oviti koeku kívivoa, motovâti yenópi xokóyoke. Enepone vonópea xokóyoke, koúsexoañ Itukó'oviti nôkone kó'l'yea, itea poéhane ya hunókokuke uhá koeti koekúti ínamo simâpu kaxéna. ⁶ Énomone aélokeino yokóvo upánini ikáxu'iyéamea yokóvo kó'oyene, vo'ókuke ra ákoti tópi kó'l'yeovoku tiú'iti koekúti simópiti. Itea enepone víki tiú'iti koekúti, ákomo áxu'ikene, hú koetímo.

⁷Koati hixepókonoti kívivoxo Itukó'oviti kutí'inoke simópiti ra tiú'itinoe koekúti. Muhíkova ôro, koekúti apêti hunókoku unáko, kónoko vékea yúkuke motovâti uké'lepea ánahi. Ínapoxo hako motokéa kíxikononeye koeku kívivo Itukó'oviti. Konókotimaka hixépikono, maka iyúseane itíkivonoe koati kuvóvoti Itukó'oviti. Yoko teru'úxa uhá koéti, ákoti yaukápapu ikfni, koati únatimo kékum. Yupihóvotimo anú'ukea unako koati únati ôro ákoti ánahi ne unáko kékum. Vo'oku aukápapu Kristu, iheyú'ikokonotimo. Itímakamo teyonéti koane kahaná'uti, vo'oku itíkivo koati kuvovâti.

⁸Ako nefíxiku Jesus, itea kóyeane ákoyea omótova yokóvo. Ako ínixeia koéku kó'oyene, itea kóyeane kitípi. Énomone kutí'ino apêti hâna'iti elókeko yokóvo, ákoti itoâti kayúmakea koéku, vo'oku yupiheovo hâna'iko úhepeyea neko elókeko yokóvo. ⁹Yoko enepone yehópo, itépononemo koeku kívivo Itukó'oviti, énomone ne apéyeati ákotinemo hunókoku ya xokóyoke.

¹⁰Enepora kasásal'ikopeovi Itukó'oviti kutí'inoke vopântimo xokóyoke, êno yúmo'ixeova éxea koéku ne porófetahiko koyúhoti emo'u Itukó'oviti mekûke. Êno itíkinoahiko isóneu, kaha'âti éxea koéku. Vo'oku êno káxe tumúneke ápepe neko koekúti, poréxoane Itukó'oviti ne porófetahiko koyúhoyea koékum. Énomone neko hâna'iti seánakoví Itukó'oviti simo'ovítine kó'oyene. ¹¹Êno opósi'ixeahiko porófeta éxea ápeyeakumo, koane koékum neko koekúti éxokoake Sasá'iti Omíxone Kristu ovâti xokóyoke, enepo koyuhó'inoahiko koeku koítoponeovomo kotíveti ne Kristu tumúneke kaxena ápepe, koánemaka ne kixókonoku iháyu'ikeokonomo ikénepoke. ¹²Enepora ihíkauvoti námoe porófetahiko, éxokoae Itukó'oviti ákoyea itíkapu vo'ókukehiko, itea itúkeovo ve'ókukenoe, itínoe apêti kó'oyene, koyúhoinoahiko ne koekúti. Yoko énomone ra némoenoe kó'oyene xokóyoke ne koyuhó'inopeati ne inámati ihíkauvoti omínovike Jesus, enepohikone koyuhó'inopeati ya xunákoke Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, páhoe Itukó'oviti ukeâti vanúke. Muhíkova ánjuhiko ya vanúke, yúmo'ixova éxea koéku.

Kahá'ainovea Itukó'oviti vitúkeovo sasá'iti

¹³Hukinóvoti ngó'l'yea, itíkapu iyukóvoti ne iséneu. Itíkapumaka éxoti kixoku itíkea isóneu ya uhá koeti koekúti. Hara itíka kíxoixone ákoti kurikâ iséneu kíxoixi, enepone hâna'iti seánakopi Itukó'oviti koúsexinopikemo yaneko káxe aukápapu Jesus Kristu. ¹⁴Koeku itíkopivonoe kutípoti Itukó'oviti,

hákonenoitifko váhere koekúti kuteâti koêku yâha itíki yanekôyoke avô'o yexânoe ne emo'u Itukó'oviti. ¹⁵Itea itíkapunoe sasá'iti ya uhá koeti kixeku itíkivo, kuteâtimaka koeku Itukó'oviti, enepone ihaxíkopitinoe héki. ¹⁶Vo'oku hara koe yûho emó'uke: "Itíkapunoe sasá'iti, vo'oku undi sasá'iti" kôe.

¹⁷Enepo itikónoe orásau, koati "Pai" kixeâti ne Itukó'oviti, enepone exókopatimo yonópoku ne pôhutihiko xâne vo'oku kixoku itúkeovo. Yoko áromo iteôvati ne Itukó'oviti, vo'oku ako xâne payásoti nonéku. Yusikónieikopo týinoe Itukó'oviti ya uhá koeti kixeku itíkivo yâye yara poké'e, itínoe pohu vekó keâti ra kúveu mêmum, ákoti itukapu koati yóvokunenoeye, ¹⁸yexoâtimaka ákoyea itíkapu koekúti kuteâti ôro, áko'o péhu ákoti ahikápu yónoku itóponone, veínoa Itukó'oviti itúkea ésa'i koíteovopi, veyopópinoe yane kúxoti kixeku itíkivo ákoti apáhuina únati koekúti omínopike, enepone itukeôvoti yéxone xoko yoxúnoekene. ¹⁹Itea hane veínoa Itukó'oviti koíteovopinoe, itina Kristu yupihóvoti unáko, enepone kuteâti koêku itina koati únati xe'ixa su'úso, ákoti óvaku kopít'iyea, enepo itukókono ikó'iparaxokonoke Itukó'oviti, ésa'i itúyopea pahúnevo xâne yara poké'e. ²⁰Yoko tumúneke ápeyea ra kúveu mêmum, koúsokone isóneu ne Itukó'oviti kó'iyeanemoye ne Kristu, itea ínati pahukínovea yara koeku kó'oyene koeku yé'exeovone hunókoku uhá koeti koekúti. ²¹Koati vo'oku Jesus kivínovonoe Itukó'oviti, enepone koexépukopati ukópea xapa ivokóvoti, enepone porexoâtimaka itúkeovo hâna'iti ihayú'uti. Yane koati Itukó'oviti kivónonoe, enepone úkeakumaka ne hâna'iti kíxoixone, yéxone koúsokeovomo.

²²Koeku sesá'ipinenoe yane kitípi ne kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti, koane koeku itúkeovo kaná'uti ne ákoyeamaka omótovokoko yokóvo, ákoti itíkaheapunoe, heru'ó íxeakopo xináko ákoyea omótovokoko yokóvo. ²³Vo'oku enepone inémapi ikéneke Itukó'oviti, haina ítukeinopi xâne yara kúveu mêmum, ínapo áva hunókoku. Itea koati itínoe echo emo'u Itukó'oviti, enepone apêti xunáko ikó'inamakopea xâne. Yoko koati kóyekutinemo ne emó'u ákotinemo uké'eyeaku, ²⁴kuteâtimaka kó'iyea ne yutoéti emó'uke Itukó'oviti, enepone koêti:

"Uhá koeti xâne, hane koénaye hí'e ya mêmum. Kúteanemaka koeku uhá koeti itóponone xâne itúkea, enepone iháyu'ikinokonoke, kutí koe hiu hí'e. Enepone hí'e, ako oríko movóhiyea yane ikorókovotine híu, ²⁵itea ákomo uké'eyeaku ne emo'u Itukó'oviti" kôe.

Izâiya 40.6-8

Yoko énomone ne emo'úti simópitinoe, enepone inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Vúnae.

Íhokokono mopôi, poéheve péti ne Jesus

2 ¹Kiríkapaikopo uhá koeti váhere ítikeino po'ínuhiko xâne, yoko simíkikixi, koane ítikoheyivo, yoko poé'aino iséneu po'ínuhiko xâne vo'oku ýekivoa ítukevo, koánemaka ne ihéki po'ínuhiko xâne. ²Kuteâti koeku inámatiko kalivôno

opósi'i xeá óhika, íxeanemakaye ne emo'u Itukó'oviti, enepone kutí koeti koati kínati leite ákoti ánahi, koxunákopitinoe ikéneke Vúnae, kutí'inoke itepónotimo uhá koeti ahá'inopi Itukó'oviti, enepone kutí'inoke koítóvopitinoe.³ Énomone yákoeneye, itukovo koati kaná'uti ikéna'uxi xikóyoke ne háná'iti seánakovi Vúnae.

⁴ Yahí'akapanoe ne Jesus, enepone kutí koeti inúxoti mopôi imonéti poéheveke péti, ya koeku itúkeovo poéheve kutípone úti. Eneponê'e, ínixoa xanéhiko yara kúveu mêmum ákoyea itúkovoake. Itea koati noívokoe Itukó'oviti nê'e, koane ínixoamaka Itukó'oviti yupíheovo unáko.⁵ Kene itínoemaka kutí koeti mopôi ipóvoti ya xoko kutí koeti sasá'iti péti, koéxpoe Itukó'oviti, yóvoku itíki sasá'iti ítuke Itukó'oviti, motovâti ápeyea sasá'iti iké'iparaxoake Itukó'oviti ákoti akutêa ne hó'openohiko oró'oeti mekúke. Yoko koati vo'oku ítukeinovi Jesus Kristu ínixeamo Itukó'oviti unako koêku ne íperaxike.⁶ Énomonemaka kuteâti koeku yuho Itukó'oviti emó'uke, enepone koêti:

“Xapákuke njanéna ya Síyaum injíkoia ne ínzixone mopôi, koati turíxeovoku uhá koeti, kuteâti koeku koati inúxoti mopôi turíxeokonoke péti. Eneponê'e, koati noívongoe, yupihóvotimaka unáko. Epó'oxo koêkuti kutipoâti, ákomo kuvovohí íxa” kôe.

Izâiya 28.16

⁷Koati yupihóvoti unáko xikóyoke nê'e, itínoe kutipoâti, itea ya xokóyoke ne ákoti akutípoa, hara kó'ino, kuteâti koêku ne yutoéti ya emó'uke Itukó'oviti koêti:

“Enepone mopôi noívokoxine xanéhiko itükoti péti, ainovó kôe énomone itukóvoxo turíxeovoku uhá koêti, kuteâti koeku koati inúxoti mopôi turíxeokonoke péti” kôe.

Sâramu 118.22

⁸Ina koemáka po'íke:

“Enepora mopôi, ápe itopó kíxone, koane ápemaka íkoroe”
koémaka.

Izâiya 8.14-15

Itopó kixínokonoke xâne vo'oku ákoyea akútípo emo'u Itukó'oviti. Yoko íkorokeokono itukóvo íkuinoake Itukó'oviti ne koetíneye isóneu.

⁹Itea ako yákoenenoeye. Koáhati itínenoe háxaepo Itukó'oviti itúkeovo xanéna. Itínoemaka ko'ítuketi sasá'iti ítuke Itukó'oviti kuteâti koêku ne sasedótihiko inuxínoti ítuke Itukó'oviti mekúke. Itínoemaka sasá'iti xâne natíxoku Itukó'oviti. Koati itínenoe poréxpino Itukó'oviti ésa'i itúkeovo xanéna, maka yokýuhoane xapákuke xâne koêku ne koati êno háná'iti ihayú'iuti kixóvoku Vúnae, enepone veypópiti ya hahákutike, iyónópopiti xoko êno uhé'ekoti uhapú'iti ovâti xokóyoke.¹⁰ Yoko haina itínoe xanena Itukó'oviti yanekóyoke, itea itíponenoe kó'oyene. Yanekóyoke haina itínoe kóseanane, itea kó'oyene itóponopinoe háná'iti seánakopi ne Itukó'oviti.

Konókoti pôneovo kixoku itúkeovo ne xâne hokoti Jesus

¹¹ Itínoe ákoti omotóva ongóvo, koeku itíkivonoe xâne pohu vekó koati ra kúveu mêmum, ákoti itukapu peké'ixa, injíko'kopinoe ákoyea itika vâhere úhepune miûyo. Vo'oku eneponê'e, koati okópoti inámapoti képoku ikéneke Itukó'oviti. ¹² Konókoti péninoe kixeku itíkivo xapákuke xâne kírivokoevo ákoti éxa Itukó'oviti. Yanê'e, koékuti okopópiti koyúhoti itíkivo vâhere xâne, noixoâtimu ponóvoko ne kixeku itíkivo, koane konokoâtimu iháyu'ikea Itukó'oviti yaneko káxe exákapeane pahúnevhiko.

¹³ Koati ahá'inopinoe Vúnae Jesus Kristu ákoyea kepáyasakinapu koékuti payásoti apéti xunáko pahúkea xapa xâne yara kúveu mêmum, yusíkoti itúkeovo koati payásoti náti, áko'o ¹⁴ yusíkoti itúkeovo páhoehiko náti éxea koeku úti, yoko ipíhoponea vaheréxoti ítuke, koane iháyu'ikea ponóvoti kixoku itúkeovo. ¹⁵ Vo'oku koati ahá'inopinoe Itukó'oviti itíki únati, motovâti ákoyea évekinopiku emó'u ne xâne ákoti isóneu, enepone áhatimaka koyúhoya isóneunoa ne koekútihiiko ákoti koati éxea koeku. ¹⁶ Kaná'uti keítivokono ya pehúnevo, itea enepone koíteovopi Itukó'oviti, haina ípe'lonexivoke itíki vâhere. Ako kalfhuina, itea konókoti péni kixeku itíkivo vo'oku itínoe ovoxe Itukó'oviti. ¹⁷ Tiya uhá koeti xâne. Hako motovâ yokóvo ne po'linu úti xoko Kristu. Tiyámaka Itukó'oviti koánemaka natina úti.

Konókoti hókea uti kixóvoku Kristu ya vékea tiú'iti koekúti

¹⁸ Itínoe ahinoêti, tiya pétarauxa. Hako kepayásokinova, haina pöhutine itukapu itípavotot yoko itípa'ikoti, itea koánemaka itukapu vâhere xâne nê'e. ¹⁹ Enepo itêa ne vâhere kixékonoku ákoti yévitokonoke, yexoâti itúkeovo ahá'inopi Itukó'oviti, inxoâtimu Itukó'oviti unako kêku. ²⁰ Itea enepo itukapu ésa'lí vâhere ítike ne keítoponivo kotíveti, yusíkoti sikovó kél'iyi iteâti uhá koêti, itea kóyeane ákoyeamo ihayú'ikopiti vo'ókuke. Kene itukovo keítóponovoti kotíveti vo'oku itíki únati, iteâtimaka uhá koêti ákoti imaxovó ixêa, hainápo koati inxoâtimu Itukó'oviti unako kêku. ²¹ Yoko koati énomone ne ahá'inopinoe Itukó'oviti iháxikopike héki. Vo'oku koítóponovomaka kotíveti ne Kristu yaneko ahe'ókopinoe ya mani ipíheponikono, itukínopitinoe hékone, kaha'aînopitinoemaka kó'iyeaneyeye kixeku itíkivo. ²² Eneponê'e, ako vâhere ítuke, koane ako ápahuina semekénovi'iti ipuhíkeati pahákuke. ²³ Enepo apê vaheréxinoati yûho, ako aúkapina vâhere emo'úti. Koane enepo apê ikoítoponooti kotíveti, ako ixomo íkama emó'u itúkopinoamo ésa'lí, itea kurí'okopovo Itukó'oviti, enepone kotíxoti xâne ponóvoti kixoku itúkeovo, koane ipihóponoati ne vaheréxoti ítuke. ²⁴ Koati namukópati Jesus ne pahúnevo úti, porexópeati ésa'lí koxé'uke koeku kurúhuxéokono, motovâti uké'exopea xunako pahunévoti xoko úti, motovâtimaka itúkeovo ainóvoti ponóvoti koekúti vitúko nonékuke Itukó'oviti. Koati vo'oku óko'okeovo Jesus ya kuruhúke kutí'inoke itévoti. ²⁵ Vo'oku itínoe kutí koeti su'ûso yómoti

píhoheyea yanekôyoke. Itea kó'oyene kiríkpone píheheyi, koane hekópotine Jesus, enepone éxoti kátarakeopi, inuxínopitinoe kuteâti koeku únati koyónoti su'uso, enepone kókoyono kixóixopitinoemaka ikéneke.

Enékeake Pêturu ne ko'ímati yoko koyénoti

3 ¹Itínoe sêno ko'ímati, kuteâti yunzó'inoameku ne po'ínuhiko xâne, énomonemaka koéneye ra yunzó'inopinoe. Hako kepayásokinova ne îme, itea týia, maka enepo áva xepákukenoe apêti îma ákoti akutípo emo'u Itukó'oviti, itúkapu vo'oku kixeku itíkivo kutí'inoke kutípotimo Itukó'oviti, ákoti yokonókoá ápeyea yihó'inoa, ²vo'oku noixoântimo ne ponóvoti kixeku itíkivo, yoko itíkivo koati teyoti îma. ³Koane enepone iyéyonevo, itínoe sêno, aka apásika itúkeovo koekúti kuteâti koati uhé'ekoti ikéhi yoko iké'itukexi iyoyónevoti ôro, koánemaka uhé'ekoti ípevo. ⁴Itea hane itíka kouhé'ekopiti itípanevo. Vo'oku enepone úhe'lene sêno kuteâti asako omíxone koane itípanevo, ákomo uké'eyeaku nê'e. Yoko énomonemaka ínixo Itukó'oviti yupíheovo unáko. ⁵Énomonemaka itúko exókeko ne senóhiko teyoti Itukó'oviti mekúke, enepohikone apêtimaka kúxoixone xoko Itukó'oviti. Aínovo ákoti kapayásakinapu îma koane teyoâti. ⁶Énomone koéneye Sâra, yeno Âbraum mekúke. Koati kutípoti îma nê'e. "Unaém" kíxoa. Ep'oxo kuteâti kixoku itúkeovo ne Sâra, énomonemaka kénenoeye koeku péni kixeku itíkivo, koane ákoyea pískene ya uhá koeti tiú'iti koekúti simópiti.

⁷Kene itínoe hóyeno koyénoti, konókoti yéxi ítipa'iki yîno ya koeku kemúxoneyikoko, puyakóvatimaka yokóvo ákoyea akútea xunako hóyeno ne sêno, koánemaka vo'oku kutikokó ké'iyinoe itíkivo ko'ipârati ne apéyeati ukeâti xoko Itukó'oviti ya hána'iti seánakopike. Énomone yákoeneye, maka hákone itopâti ne yorásaura.

Konókoti ákoyea kapáyasakinapukoko ne hokoti Jesus

⁸Tumúneke únzexea ra yúndoe, hara injíko'okopinoe: Ópoehane yónoku iséneu ikéneke Kristu ákoti ihaxákeakaka iséneu, koane yokóseanakoko. Hákoma motovókoko yokóvo. Itupa'ii íxekaka, koane hákomaka kepayásokinovokoko. ⁹Hako itikópinoa ésa'i áva vaheréxinopiti ítuke itukovo yûho, itea itíkapina únati, vo'oku énomone kahá'ainopinoe Itukó'oviti, iháxikinopikenemaka héki. Énomonemakamo kutí'inoke nemukópoti únatinoe koekúti ukeâti ya xokóyoke, ¹⁰kuteâtimaka koêku ne yutoéti emó'uke Itukó'oviti xoko kó'yeaku:

"Enepone xâne kahá'ati unátiyea kóyeku yara kíveu mêmum koane elókeyea okóvo itukovo káxe, konókoti éxea sayá'ikopea yûho, maka hákone vaheréxo emó'u xapa xâne, koane hákonemaka ipuhíkea semekénovo'iti pahákuke. ¹¹Konókotimaka ahíkuxeova ne vâhere kixovókuti koane itúkea únati. Konókotimaka opósikea óvoheixeá kásatike isoneûti, koane kóxuna'ixeovo itóponea. ¹²Vo'oku anêko

uke Itukó'oviti koyonoâti ne ponóvoti kixoku itúkeovo, koane usó kóyemaka kámokenoya koékuti épemonehiko xokóyoke. Itea aks aúinati isóneunoa Itukó'oviti ne itúkoti vâhere" kôe.

Sâramu 34.12-16

¹³Itukovo yixóvoteexo itíki únati, ápeikopo motovâti koésayu'ixeopino?

¹⁴Muhíkova áva ikoítoponopiti kotíveti vo'oku itíki únati, kóyeanemo unátiyea kêku ikéneke Itukó'oviti. Hákonoekopo pikéa. Hákoma pipokéxo iséneu vo'óku, ¹⁵itea kirí'akapuno Kristu, perexoâti itúkeovo énomone exô kêku. Usó yákoyemaka yéxoki uhá koeti xâne epemó'ikopeati ápeinoke ne kuxonéti kíxoixone xoko Vúnae, yéxone koúsokeovomo. ¹⁶Itea konókoti ítipa'iki yane yimópike, koane yéxokivo itíkivo teyoti po'ínuhiko. Konókotimaka sasáliyea iséneu, yexoâti ákoyea ítikaheapu nonéuke Itukó'oviti. Yanê'e, enepo áva itukóheoti kêku koyúhoti itíkivonoe vâhere xâne, hâna'ítimo téyapano vo'óku ne únati kixeku itíkivo koeku héki Kristu. ¹⁷Vo'oku unatíne íkeitonopniko kotíveti vo'oku únati ítike, itukápxo énomone ne ahá'linopi Itukó'oviti, yane itúkeovo keítóponovoti kotíveti vo'oku ápeyea vâhere ítike. ¹⁸Yoko énomonemaka koéneye Kristu yaneko ivókeovoku. Yoko poéha ivókovo. Koati úsotine itukéti ne ítuke. Ákone káyuixa poréxopea ésa'i pahúnevo ûti. Koati ponóvoti kixoku itúkeovo nê'e, ivokínovati ne ákoti oponóvo ítuke, mihe'ókinovitimaka voxéne vahí'okeovo Itukó'oviti. Kaná'uti ivókeovo yanekôyo koeku itúkeovo xâne yara kúveu mêmum apêti mûyo kuteâtimaka ûti, itea exépukopo ya xunákoke Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti.

¹⁹Koatimaka xunákoke Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti vêko yaneko píheakumaka xapa ivokínrevotihiko. Énomone yaneko ikámoponoamaka Jesus ne âha koyúhopoinoahiko yane óvoheixokuhiko xoko ákoyeaku omótova ipúhikopea.

²⁰Yoko enepohikonekôyo, aínovone ákoti akutípo yuho Itukó'oviti nôvo, akô'o imáxapa Itukó'oviti kúxoixea kuríkopeahiko vâhere ítuke ya kaxénake Nôe, enepo itukôa ne hâna'iti vatéke, kayápaé úne mekúke. Ako axú'ina xâne itóvoti yanekôyo yane vatéke. Pohu oitu koe iteôvati ne vaherévokoti koeku iyápakea yane êno úne. ²¹Yoko enepone kixoku koítéevokonohiko, koati kixo'êkinoviti áhikeovo xâne ikéneke Kristu, kuteâti koeku enepone kesásá'ikikono kó'oyene. Itea enepone kasásá'ikeokono uti kó'oyene, haína ne ihómuyo koxé'u ûti, itea koati kixo'êkoti vêpemeane Itukó'oviti kasásá'ikopea visóneu vo'oku ítuke Jesus Kristu exepúkopo ukópea xapa ivokóvoti. ²²Yoko pihopóne Jesus vanúkeke, exopeke Itukó'oviti ovópo, koeku itúkeovo hâna'iti kapáyasokone Itukó'oviti, koane éxea koeku ánjuhiko koane uhá koeti po'ínuhiko payásoti yoko tutýehiko apêti xunáko pahúkea, koékuti pahúkoku.

Inámati kixoku itúkeovo ne hokoti Jesus

4 ¹Vo'oku koítóponeovo kotíveti ne Kristu koxé'uke, énomonemaka ákoeneye iséneu usó kényeyi keítóponivo kotíveti, kuteâti koeku

Vúnae. Vo'oku koêkuti koitóponovoti kotíveti koxé'uke, ákone sikovó ákoe pahunévotike. ²Énomone yákoeneye, koêkuikomo yóvi yara kúveu mêmum, maka hákone itikôa ne vâhere úhepune miûyo, itea itúkapune ahá'inopi Itukó'oviti itíko. ³Vo'oku enóne itíki vâhere yanekôyoke, kuteâti itúkovoke ne xâne ákoti êxa Itukó'oviti. Énomone ne sikovó ké'iyi itíki vâhere úhepune miûyo, yoko kepíneyi xâne ákoti itukapu koati míxone, koáne ne kehíhiyi yoko pepokehí kíxi itíkivo. Kúteanemaka ne yetorehí ké'iyi xapa ayuítí vo'oku yemoko kumá'am, koáne ne po'i itíkovoke yupihóvoti ákoyea aúnati koeku héki hokonéti ákoti itukápa ne koati kaná'uti Itukó'oviti. ⁴Koati vo'oku ákoyeane yakáha'ine po'ínuhiko xâne koetíneye ítuke, enepone yuixóvoti itúkea uhá koeti kó'yeovoku koekúti ákoti aunáti, ene poé'ainopinoe isóneuhiko, koane ihákeopinoe vo'ókuke. ⁵Itea konokoâtihikomo yumópea Itukó'oviti, enepone exókopotí yonópoku uhá koeti xâne, kúteane ne âvoti ivakápu koánemaka ne ivokóvitinehiko. ⁶Énomonemaka kutí'inoke koyuhóvoti ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus xapákuke xâne ivohíkovotine, enepone inuxópinoviti, motovâti itúkeovo xoko Itukó'oviti ópo ákotinemo hunókoku, upánini kónokea vékea pevóti inúxotike, kuteâti koeku uhá koeti xâne yara kúveu mêmum.

⁷Ye'ékone hunókoku uhá koeti koekúti. Itíkapuikopo éxoti kixoku itúkea isóneu ya uhá koeti koekúti. Hákomaka kutí kê imokoo koyéti, itea itúkapu iyukóvoti iséneu, motovâti itíki orásau. ⁸Yoko enepone koati nékone ké'iyi ya uhá koêti, énomone ákoyea omótovokoko yokóvo ákoti itíkaheapu. Vo'oku enepone ákoyea omótovokoko vokóvo, ramápu'iko ákoti yimaxápu kálilhunoe koekúti mani kutí'inoke poe'aînokokoti visóneu. ⁹Usó yákoenoe kétaraki koêkuti simópiti yóvokuke, ákoti kephähákapa. ¹⁰Enepone íparaxeovike Itukó'oviti yéxone itíki ítukeke, iké'itukexa motovâti hivó'oxikoko ikéneke Kristu. Yane itimo koati únati ovoxe Itukó'oviti, éxoti ikó'itukexea íparaxeopike, enepone ákoti tópi kó'yeovoku exóneti íparaxovike Itukó'oviti ya hána'iti seánakovike. ¹¹Enepone ko'ipârati éxea koyúhoyea emo'u Itukó'oviti, konókoti itúkeovo kuteâti koúhapu'ikinovike Itukó'oviti ne koyúho. Enepone ko'ipârati huvó'oxea po'ínuhiko xâne, konókoti itúkeovo ya xunákoke Itukó'oviti itúkea. Yane ihayú'ikokonotimo Itukó'oviti ya xoko Jesus Kristu ya uhá koeti koekúti. Yoko énomoneexo motokéa itúkeovo hána'iti ihayú'iuti, payásoti ya uhá koêti, ákotinemo hunókoku. Énomoneexo ákoeneye.

Hána'iti itópoinovike ikéneke Kristu ne vékea ûti tiú'itike koekúti

¹²Itínoe ákoti omotóva ongóvo, hákonoe poe'aînoa iséneu enepo víka tiú'itike koekúti, kuteâti koeku ohone koati kótuti yúku oro'ókopitinoe. Koati simínotti hixópeovi. Hako iyipáxova kutí'yea ákoti itukapu vékoku ne uhá koeti ûti. ¹³Ya koêkuni poé'ainoa iséneu, yusikóné elókeyea yokóvo vo'oku kehá'ineyi Kristu, kuteâti nóvo véko kotívetike koekúti. Yane yupihóvotimakamo elókeyea yokóvo yaneko káxe

koûrapu'ikeokonokumo itûkeovo hána'iti ihayú'uti ne Kristu. ¹⁴ Itukapu apêti koemóke'epitinoe vo'oku héki Kristu, ako yuvâti. Koati únati kêku vo'ókuke ne êno ihayú'uti Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ovo'ó koépitinoe. ¹⁵ Itea ako omótova itûkeovo vo'oku képeki po'inu xâne vikínoke tiú'itike, áko'o itukovo vo'oku yoméxi, áko'o vo'oku ápeyea váhere ítike, áko'o vo'oku yopósiki yéxi koekúti xoko po'ínuhiko xâne mani ákoti omotóva yíxivoa. ¹⁶ Itea itukovo vikoti tiú'itike koekúti vo'oku héki Kristu, hako tíyo, itea ihéyú'ika Itukó'oviti koeku itûkeovo Kristu héko.

¹⁷ Vo'oku simóvone kaxena hixópeokono ûti ya tiú'iti koekúti, uti xanena Itukó'oviti. Yoko itukovo turixóvoti xoko ûti, uti kutípoti Itukó'oviti, námeamo ákoeneye hunókoku ne xâne ákoti akutípoo ne inámatio ihíkaavoti ítuke Itukó'oviti? ¹⁸ Epó'oxo itukovo konokoâti vékea uti tiú'itike koekúti, uti koítovone Itukó'oviti, uti ponóvoti kixoku itûkeovo ikéneke, námeamo ákoeneye hunókoku ne xâne ákoti akutípo Itukó'oviti koánemaka ne xâne vaheréxoti ítuke?

¹⁹ Énomone ngó'ino, enepohikone xâne vekoti tiú'itike koekúti ya ahá'inoake Itukó'oviti, yusikónе kuri'okopeovo Itukó'oviti, enepone pahúkoti ápeyea uhá koeti koekúti, enepone motokeâtimaka kúveovokono, koêkumaka yuíxeovo itûkea únatinoe koekúti.

Nókone itûkea ne inuxínotihiko ítuke Itukó'oviti

5 ¹Kó'oyene anéye injíko'okoake ne inuxínotihiko ítuke Itukó'oviti xepákukenoe, vo'oku undímaka inuxínoti ítuke Itukó'oviti, koane koati noinjoâti yaneko koítóponovo kotíveti ne Kristu, epó'oxo ngaha'ínpoatimakamo yaneko káxe koûrapu'ikeokonokumo itûkeovo êno hána'iti ihayú'uti. ² Itínoe inuxínoti ítuke Vínae, enepone xanena Itukó'oviti yâko iníxinoke, enepone kutí koeti su'ûso oposíkoti koyonoâti, hivá'axa koúkoponeovo ikéneke Vínae. Haina vo'oku pohu itûkeovo itíkovo, hainámaka mitatahí keyétki, itea itíka ya usó kékayi, kuteâtimaka ahá'inopi Itukó'oviti itíki. Hákoma itukóvo vo'oku itûkeovo nemúkope tiûketi, itea itíka vo'oku usó kékayi itíki ítuke Itukó'oviti. ³ Hákoma kepayásokovo, kehá'ati itíkivo pahukoâti ne pónepike Vínae iníxinoa ítukeke, itea itíkapu xâne motovâti hókeokono kixoku itûkeovo ya xapáku ke po'ínuhiko kutípoti Jesus, enepohikone hivó'oe ikéneke Vínae koeku iníxinoa. ⁴ Yoko enepo aukápapu ne Inuxínoviti koati payásoti ya uhá koeti po'ínuhiko inuxínoti xâne ítukeke Itukó'oviti, apêtimu kutí koeti koati uhé'ekoti kôroa, némoepo, ákotinemo ipúpa'ixeaku, yupihóvotimaka unáko.

Po'ínuhiko ixíko'okoake Pêturu ne hokoti Jesus

⁵ Kó'oyene anéyemaka injíko'okopike, itínoe inámatio xâne. Hako kepayásokinova ne xuvé'eti ya itíke, itea týyahiko. Énomonemaka ákoeneye ákoyea kepayásakinapukoko, vo'oku okópa Itukó'oviti ne kapayásokovoti, itea

kóseana ne ákoti kapayásakapu. ⁶Hákoikopo kepayásokovo itea ikélihuxapu opékuke xunako pe'u vo'u Itukó'oviti, ínamo kapayásakapi simapúne koati kaxéna. ⁷Kiri'aka Itukó'oviti ne uhá koeti yónoheixoku iséneu, vo'oku itínoe kátarae. ⁸Itíkapumaka éxoti kixoku itíkea isóneu ya uhá koeti koekúti. Hako kutí kē imokoo koyéti, itea itúkapu iyukóvoti ne iséneu vo'oku enepone Ndeápu, yanáne, anéko xiririku ke ayákukuixeopinoe, kuteâti koeku líyaum ixomo enéixovo oposíkoti níka, kahá'ati íkorokeopi. ⁹Konókoti yokópi ya titiu kékoyeyi kívivo Itukó'oviti, yexoâti ákoyea péhuxapu víki tiú'itike koekúti, itea itúkeovo vékokunemaka po'ínuhiko úti xoko Kristu kurivókoxovotine xâne po'íkehiko poké'e. ¹⁰Yoko Itukó'oviti, enepone úkeaku uhá koeti seanákoti, enepone ihaxíkopitimaka ya xoko Kristu kehái'ineyi ya natíxokuke itúkeovo háná'iti ihayú'iuti ákotinemo hunókoku, ikénepoke víki tiú'itike koekúti ákoti koati umó'iyea, porexópitinoemo itíkivo úsotine yoko titiu koyéti ikeneke, koane koxunákopítimo yoko koxuhévekpitinoemakamo ikéneke. ¹¹Itúkapu énomone payasô oukeke uhá koeti koekúti ákotinemo hunókoku. Énomoneoxo ákoeneye.

Hunókoku yútoe Pêturu

¹²Enepora kalihú koeti yúndoenoipinoe, évengoa xoko Síla, enepone po'ínu úti xoko Kristu, ínjinjone itúkeovo koati motovâti kúveovokono ikéneke Vúnae. Yundóxinoake râ'a, ngaha'ati ngoúhepekoapea ne iséneu ikéneke Kristu, koane ngoyúhoinopinoe itúkeovo kaná'uti seánakoví Itukó'oviti ra yúndoenoopi. Énomone yávaheixa ákoti yaukápapu ikníi.

¹³Enepohikone xâne noívokoemaka Itukó'oviti kuteâti itínoe, enepohikone íhae pitivóko ínzaunopinoe Mbabilonea, yúhoikopinoe. Koane yúhoikopinoemaka Márku, enepone kutí ngíxone njel'êxa ikéneke Itukó'oviti. ¹⁴Yíhaikaka, siunoné kixekókoti kuteâti kixókokoku yúhoikeokoko úti tokopókoko úti, imeâtinoe sasá'ikoke iséneu, itínoe kopo'ínukokoti xoko Kristu.

Itúkapu úhepetike isoneúti yóvoheixo, uhá ketínoe kutípoti Kristu.

Hunókokune.